

# Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

# NSO



4 augustus 2026 V2

## **Voorwoord**

Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we in onze organisatie werken. Dit met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Een centrale vraag bij het maken van dit beleidsplan is: "Leidt de huidige manier van werken tot een zo veilig en gezond mogelijk werk, speel en leefomgeving?"

Stichting Birgen Maria Kinderopvang is eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er op de diverse locaties regelmatig tijdens een groepsoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, met betrekking tot veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, bijvoorbeeld door herinrichting van ruimtes, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

## Inhoudsopgave

|                                                                       |    |
|-----------------------------------------------------------------------|----|
| Voorwoord .....                                                       | 2  |
| 1. Missie, visie en doel .....                                        | 5  |
| 1.1. Missie .....                                                     | 5  |
| 1.2. Visie .....                                                      | 5  |
| 1.3. Doel .....                                                       | 5  |
| 2. Grote risico's .....                                               | 6  |
| 2.1. Fysieke veiligheid .....                                         | 6  |
| 2.1.1. Vallen van hoogte .....                                        | 6  |
| 2.1.2. Verstikking .....                                              | 13 |
| 2.1.3. Verbranding of oververhitting .....                            | 13 |
| 2.1.4. Vergiftiging (ook van planten) .....                           | 13 |
| 2.2. Sociale veiligheid .....                                         | 14 |
| 2.2.1. Grensoverschrijdend gedrag .....                               | 14 |
| 2.2.2. Vermissing .....                                               | 14 |
| 2.2.3 Privacy .....                                                   | 16 |
| 1.1. Gezondheid .....                                                 | 18 |
| 1.1.1. Een ziek kind .....                                            | 18 |
| 1.1.2. Medische handeling .....                                       | 19 |
| 1.1.3. Medisch dossier van het kind .....                             | 19 |
| 1.1.4. Regels voor het geven van medicijnen .....                     | 20 |
| 1.1.5. Wat te doen als een kind een wond heeft .....                  | 20 |
| 1.1.6. Wat te doen bij beten .....                                    | 21 |
| 1.1.7. Wat te doen bij steken van wespen en bijen .....               | 21 |
| 1.1.8. Incidenten registratie .....                                   | 22 |
| 1.1.9. Regels bij infectieziekten .....                               | 22 |
| 1.1.10. Wanneer wordt de afdeling infectieziekten ingeschakeld? ..... | 22 |
| 2. Omgang met kleine risico's .....                                   | 24 |
| 3. Risico-inventarisatie .....                                        | 26 |
| 3.1. Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid .....       | 26 |
| 3.2. Preventieve maatregelen op gebied van gezondheid .....           | 26 |
| 3.2.1. Cultuureducatie en beweging .....                              | 26 |
| 4. Protocollen en werkinstructies .....                               | 28 |
| 4.1. Waterprotocol .....                                              | 28 |
| 4.2. Hitteprotocol .....                                              | 28 |
| 4.2.1. Actie .....                                                    | 29 |

|                                                      |    |
|------------------------------------------------------|----|
| 4.3. Voedingsprotocol .....                          | 30 |
| 5. Thema's uitgelicht .....                          | 31 |
| 5.1. Grensoverschrijdend gedrag .....                | 31 |
| 5.2. Vierogenprincipe .....                          | 32 |
| 6. Bedrijfshulpverlener-regeling .....               | 34 |
| 6.1 EHBO .....                                       | 34 |
| 6.2 Brandveiligheid .....                            | 35 |
| 7. Beleidscyclus .....                               | 37 |
| 7.1. Plan van aanpak .....                           | 37 |
| 7.2. Evaluatie .....                                 | 37 |
| 8. Communicatie en afstemming intern en extern ..... | 37 |
| 8.1. Intern .....                                    | 37 |
| 8.2. Extern .....                                    | 38 |
| 9. Ondersteuning en melding van klachten .....       | 38 |
| Stappenplan Huisgeweld en kindermishandeling .....   | 39 |
| Figuur 1 Grot Lourdes Rincon .....                   | 6  |
| Figuur 2 School trap .....                           | 7  |
| Figuur 3 Speeltuin .....                             | 8  |
| Figuur 4 Speeltuin .....                             | 9  |
| Figuur 5 Keuken .....                                | 10 |
| Figuur 6 Toiletten .....                             | 11 |
| Figuur 7 Poort .....                                 | 16 |
| Figuur 8 folklorische dans leren .....               | 27 |
| Figuur 9 instrument bespelen en zingen .....         | 27 |

## 1. Missie, visie en doel

In dit hoofdstuk is beschreven wat de missie en visie is van Stichting Birgen Maria Kinderopvang ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wij vinden het belangrijk om onze visie op de ontwikkeling van het kind hierin te betrekken.

### 1.1. Missie

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- ✚ kinderen af te schermen van grote risico's
- ✚ kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- ✚ kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

### 1.2. Visie

Stichting Birgen Maria Kinderopvang staat voor kinderopvang. Er wordt gewerkt vanuit passie en we leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en hen leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarbij een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles.

### 1.3. Doel

Vanuit de Eilandsverordening Kinderopvang Bonaire 2020 dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewust zijn van mogelijke risico's;
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's;
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.



*Figuur 1 Grot*

*Lourdes in Rincon*

## 2. Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. Ook geven we aan op welke wijze we de risico's tot een minimum proberen te beperken. We verdelen de risico's onder in fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid.

### 2.1. Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende 4 risico's gedefinieerd als grote risico's:

1. Vallen van hoogte
2. Verstikking
3. Verbranding of oververhitting
4. Vergiftiging

#### 2.1.1. Vallen van hoogte

De genomen maatregelen zijn:

##### Veiligheid groepsruimtes NSO

Om vallen, struikelen, elektrocutie en andere ongelukken in de binnenruimtes te voorkomen, gelden de volgende maatregelen:

#### 1. Vallen van hoogte

##### **Lokalen/open- en gesloten ruimtes:**

-  Verrijdbaar meubilair wordt op de rem gezet, wanneer mogelijk.
-  Kinderen mogen niet op meubilair klimmen.

##### **Ramen en balkon**

-  Er worden geen banken of stoelen onder ramen geplaatst. Zo voorkomen we dat kinderen erop klimmen en uit het raam vallen. De ramen zijn meestal gesloten.
-  Ook worden er geen banken of stoelen bij het hekwerk of balkon op de eerste verdieping geplaatst.

#### 2. Inrichting en veiligheid groepsruimte

##### **Algemeen**

-  De groepsruimte is ingericht op het aantal kinderen en hun leeftijd, en is hygiënisch en veilig.
-  Huisdieren zijn niet toegestaan bij de kinderopvang.
-  We volgen het schoonmaakschema: Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, bijlage 7 in de map van richtlijnen kinderopvang gezondheid, hygiëne en veiligheid.

##### **Kasten en gevaarlijke stoffen**

-  Kastdeuren hebben een veiligheidsslot.

- ✚ Schoonmaakmiddelen worden achter slot en grendel in kast(en) bewaard of boven de kast met een hoogte van 1,50meter, buiten bereik van kinderen.
- ✚ Etiketten van schoonmaakmiddelen worden niet verwijderd i.v.m. gebruiksaanwijzing en informatie bij eventuele inname.

### **Elektra en snoeren**

- ✚ Openingen van stopcontacten zijn bedekt om te voorkomen dat kinderen er iets in steken.
- ✚ Laag gemonteerde stopcontacten en stopcontacten waar kinderen bij kunnen via stoel/bed, zijn beveiligd.
- ✚ Losse snoeren worden weggewerkt met een kabelgoot.
- ✚ Elektrische apparaten worden zo opgesteld dat kinderen er niet bij kunnen.
- ✚ Er liggen geen kabels in de looproute van kinderen.

### **Struikelen en uitglijden voorkomen**

- ✚ Losse tapijten of vloermatten worden vastgezet.
- ✚ Speelgoed wordt na gebruik opgeruimd.
- ✚ De speelruimte en loopruimte worden apart gehouden.
- ✚ Uitstekende haken, schroeven, spijkers en punaises worden verwijderd van muren bij het weghalen van decoratie.

### Trap:

- ✚ We laten de trap alleen (zelfstandig) betreden door kinderen die ouder zijn dan 7 jaar en veilig de trap op en af kunnen gaan.
- ✚ We leren kinderen dat ze altijd de (juiste) trapeuning vasthouden en dat ze rustig de trap op en af lopen. Er wordt niet gerend en/of geduwd.



### Speelruimte buiten:

*Figuur 2 School trap*

Om ervoor te zorgen dat kinderen veilig kunnen buitenspelen, leren en ontspannen, hanteren wij de volgende afspraken en maatregelen:

#### **1. Toezicht en gedragsregels**

- ✚ Er is altijd toezicht op buiten spelende kinderen.
- ✚ Kinderen leren dat ze niet op hekwerken mogen klimmen.

#### **2. Omheining en toegang**

- ✚ De buitenspeelruimte heeft een deugdelijke omheining zodat kinderen niet zomaar de straat op kunnen lopen.

- ✚ Het toegangshekje dient gesloten te blijven. Daarom is er een bordje geplaatst met deze melding.
- ✚ De buitenpoort is voorzien van een kindveilig slot.

### 3. Controle en onderhoud speeltoestellen

- ✚ Medewerkers controleren de speeltoestellen regelmatig op ongeregeldheden.
- ✚ De speeltoestellen worden regelmatig door het schooljaar gecontroleerd door de handyman, veiligheidscoördinator of het personeel die met hun groepen dagelijks daar spelen.
- ✚ Beschadigde glijbanen, schommels of speeltoestellen worden direct vervangen of gerepareerd.
- ✚ Wankel toestellen die niet stevig verankerd staan worden direct vervangen.
- ✚ Beschadigd hout wordt gerepareerd of vervangen.
- ✚ Roestplekken worden geschuurd en opnieuw gelakt.
- ✚ Uitstekende schroeven worden verzonken of voorzien van een beschermdop.

### 4. Ondergrond

De speeltoestellen zijn voorzien van een valdemping ondergrond.



Figuur 3 Speeltuin



*Figuur 4*

*Speeltuin*

#### Keuken:

##### **1. Toegang en toezicht**

- ✚ Kinderen mogen niet zonder toezicht de keuken betreden.
- ✚ Kinderen werken alleen onder toezicht en begeleiding in de keuken als het nodig is.

##### **2. Gedragsregels**

- ✚ Kinderen mogen niet op het aanrecht klimmen.
- ✚ Kinderen worden geleerd hoe ze veilig met apparatuur omgaan en zich verantwoordelijk gedragen in de keuken tijdens talenten aanbod.

##### **3. Kookveiligheid**

- ✚ Bij het koken worden de achterste pitten zoveel mogelijk gebruikt.
- ✚ De gasflessen staan buiten, niet in de keuken.

##### **4. Gevaarlijke materialen**

- ✚ Schoonmaakmiddelen staan op een plek of hoogte waar kinderen niet bij kunnen.
- ✚ Lucifers en aanstekers op een hoge rek gezet.

### Opslag koeling en vriezer

- ✚ De temperatuur van de koelkast/vriezer moet aan de buitenkant afleesbaar zijn of leg een thermometer boven in de koelkast. De temperatuur van de koelkast moet ongeveer 7°C zijn.
- ✚ Om zeker te zijn dat de temperatuur van de buitenkant of thermometer klopt, worden de thermometers 1 keer per jaar nagekeken.
- ✚ De koelkast/vriezertemperatuur wordt wekelijks gecontroleerd.
- ✚ Alle producten moeten zijn voorzien van een houdbaarheidsdatum.
- ✚ Zet nieuw binnengekomen producten altijd achteraan (first in last out). Bestel niet te veel. Houd het overzichtelijk.
- ✚ Verpakkingen moeten goed afgesloten zijn.
- ✚ Let op een goede scheiding tussen rauw en bereide producten.

### Bij het bereiden van voedsel

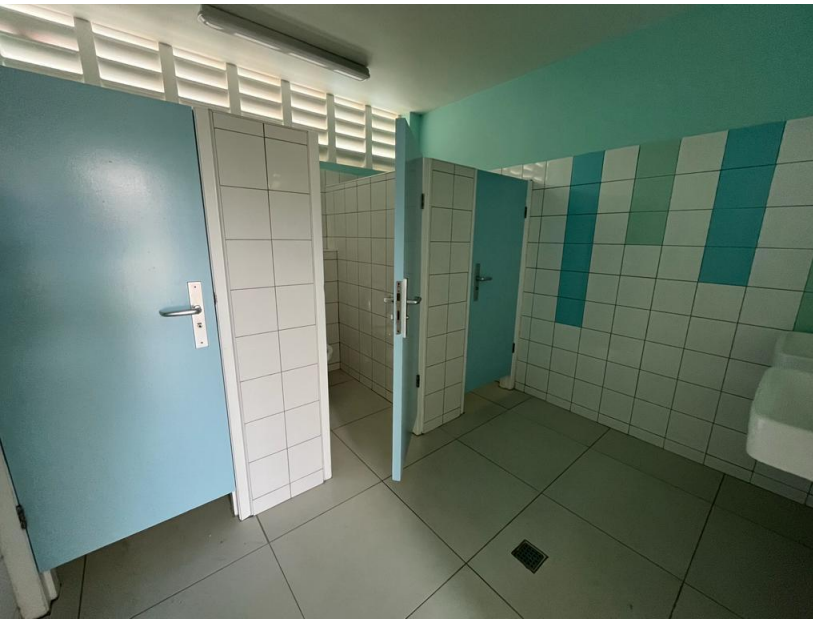
- ✚ Zorg bij het bereiden van voedsel van voedingsmiddelen dat een kerntemperatuur wordt bereikt van 75°C. Pas dan bestaat de zekerheid dat alle (ziekteverwekkende) micro-organismen zijn gedood.



*Figuur 5 Keuken*

### Toiletruimtes:

✚ We laten kinderen niet op het toilet of de afscheidingsmuren klimmen.



Figuur 6 Toiletten



### Gezond binnenklimaat: ventileren en luchten

Een gezonde lucht binnen is fris en schoon, met weinig bacteriën en virussen. Lucht raakt vervuild door materialen, mensen, kleding en schoonmaken. Daarom gelden de volgende afspraken:

#### **Ventilatie in de lokalen**

- ✚ Alle groepsruimten van de NSO zijn voorzien van een automatisch ventilatiesysteem dat zorgt voor continue verfrissing van de lucht.
- ✚ Het ventilatiesysteem wordt jaarlijks gecontroleerd en onderhouden zodat het optimaal blijft werken.
- ✚ Bij extreme hitte op Bonaire gebruiken we airco in ruimtes die warmer worden dan 25 graden. Door warmte kunnen kinderen vermoeid raken, duizelig worden of hoofdpijn krijgen.

#### **Aanvullend luchten**

- ✚ Na knutselactiviteiten met lijm of verf worden de ruimtes extra gelucht door ramen of deuren 15 minuten open te zetten.
- ✚ Tijdens en na het verven van muren of delen van het gebouw wordt de ruimte gelucht. Schilderwerk gebeurt alleen als er geen kinderen bij de opvang zijn.
- ✚ Bij het schoonmaken met sterk ruikende middelen wordt direct gelucht.

#### **Keuken**

- ✚ De keuken moet afgesloten zijn van de algemene ruimte als er in de keuken eten wordt voorbereid of gekookt. De afzuigkap staat aan tijdens het koken.
- ✚ De keuken hoeft niet afgesloten te zijn bij het bereiden van een maaltijd.

#### **Overige afspraken voor een gezonde lucht**

- ✚ We gebruiken geen chemische producten zoals luchtverfrisser of schoonmaakspray in de buurt van kinderen.
- ✚ Er wordt geen wierook, kaarsen of gel gebrand als de ruimte niet gelucht kan worden.
- ✚ Roken in het gebouw is verboden.
- ✚ Om opwarming door de zon te beperken, hebben we de ramen getint.

Zie bijlage 8 in de map van rijchtlijven kinderopvang voor informatie folder: "Zorg goed voor kinderen als het heel erg warm is"

Gebruik bijlage 4.3 als checklist voor ventileren.

### 2.1.2. Verstikking

De genomen maatregelen zijn:

#### Eten:

- ✚ We laten de kinderen rustig aan tafel zitten tijdens het eten, om verslikken te voorkomen.
- ✚ Fruit en groenten zoals appels en wortels halveren we in de lengte.
- ✚ Bij traktaties wordt geen gevaarlijk snoepgoed (wat verstikkingsgevaar kan opleveren bv. een lolipop) uitgedeeld aan de kinderen.

#### Speelgoed:

- ✚ Bij het gebruik van klein materiaal door de grotere kinderen zorgen we ervoor dat zij gescheiden spelen van de jongere kinderen.
- ✚ We laten alle kinderen het speelgoed na gebruik meteen opruimen.
- ✚ We controleren zelf regelmatig het speelgoed. Speelgoed dat niet veilig is (stuk, beschadigd, afbladderende verf, losse stiksels of touwtjes bij stoffen speelgoed) wordt gerepareerd of weggegooid. Bij aanschaf van nieuw speelgoed wordt gelet op veiligheid en duurzaamheid;
- ✚ Speelruimtes worden dagelijks gecontroleerd op (kleine) voorwerpen en losse voorwerpen die op de grond liggen. Deze worden direct verwijderd.

#### Buitenspelen:

- ✚ We controleren bij gebruik van de buitenruimte altijd of er geen zwerfvuil of kleine voorwerpen op het buitenterrein liggen. Als deze gevonden worden, worden deze direct verwijderd.

### 2.1.3. Verbranding of oververhitting

De genomen maatregelen zijn:

- ✚ Om verbranding of oververhitting door de zon of warm weer te voorkomen:
  - Bij felle zon spelen de kinderen bij schaduwplekken (bijvoorbeeld onder de bomen of overdekte)
  - Bij een buitenactiviteit dragen kinderen bij felle zon zoveel mogelijk een zonnehoedje/petje en hebben altijd een fles water bij zich.
  - Op extreem warme dagen (augustus/september) niet te lang buiten spelen
  - Bij hoge temperaturen spelen de kinderen onder de overdekte
  - Bied extra drinken aan op warme dagen

### 2.1.4. Vergiftiging (ook van planten)

De genomen maatregelen zijn:

- ✚ Schoonmaakmiddelen, andere giftige stoffen en plastic zakken worden bewaard buiten bereik van kinderen (in de toiletten en worden 's morgens vroeg voor de kinderen aankomen eruit gehaald).

- ✚ Schoonmaakwerkzaamheden door de facilitaire medewerker worden uitgevoerd wanneer er geen kinderen aanwezig zijn in de klas;
- ✚ In geval van vergiftiging wordt altijd 911 gebeld met de vraag om advies.
- ✚ Voordat de kinderen buiten gaan spelen, controleert de pedagogisch medewerker of er geen vuilnis op het terrein (of in de zandbak) ligt. De pedagogisch medewerker controleert ook of er geen kleine voorwerpen op het terrein liggen. (plastic bekertjes/plastic zakjes)

### **Veiligheid rondom planten**

Planten in en om het gebouw dragen bij aan een prettige sfeer. Toch kunnen planten ook risico's geven voor kinderen, zoals vergiftiging of allergische reacties. Daarom gelden de volgende afspraken:

### **Giftige planten en allergieën**

- ✚ We plaatsen bij voorkeur geen giftige planten in het gebouw. Kinderen kunnen blaadjes in hun mond stoppen en een allergische reactie krijgen.
- ✚ Als er toch giftige planten zijn, zorgen we dat ze hoog staan zodat kinderen er niet bij kunnen.
- ✚ We plaatsen geen bloemen met een sterke geur in het gebouw i.v.m. allergieën bij kinderen.

### **Onderhoud en hygiëne**

- ✚ Afgevallen bladeren worden regelmatig van planten verwijderd.
- ✚ Plantenbakken, potten en schotels worden regelmatig schoongemaakt.
- ✚ We laten geen water in de schotels van plantenpotten staan. Stilstaand water trekt muggen aan die eitjes kunnen leggen.

## **2.2. Sociale veiligheid**

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

### **2.2.1. Grensoverschrijdend gedrag**

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In hoofdstuk 6.1 wordt dit thema daarom uitgelicht. In dit hoofdstuk staan ook de genomen maatregelen beschreven.

### **2.2.2. Vermissing**

De genomen maatregelen zijn:

- ✚ Ouders dienen in de parkeerplaats te parkeren zodat de kinderen kunnen uit- en instappen.

- ✚ De poorten van de buitenruimten dienen altijd dicht te zijn. Bij buitenspelen wordt dit gecontroleerd door pedagogisch medewerkers.
- ✚ Kinderen spelen onder toezicht buiten en mogen niet buiten de omheining spelen, aan de kant van de straat.
- ✚ Om 5 uur zitten alle PM's met hun kinderen onder de overdekte zodat er zicht is over alle ouders die de kinderen komen ophalen. De kinderen moeten de PM'er eerst komen groeten voordat ze naar huis gaan, zodat er zicht is van wie al is opgehaald.
- ✚ Als een kind voor 5 uur naar huis moet, zijn de ouders verplicht naar binnen te komen om het kind op te halen.
- ✚ Als een kind niet door zijn ouders wordt opgehaald moeten de ouders doorgeven aan de PM's door wie ze opgehaald worden.
- ✚ Er zijn kinderen die te voet naar huis gaan, dit gebeurt alleen als ouders dit aan de pedagogisch medewerker doorgeven.
- ✚ Als een kind niet naar de opvang komt moeten de ouders dit doorgeven aan de PM's.
- ✚ Bij de tweede dag verzuim van een kind zonder reden moeten de PM's contact opnemen met de ouders.
- ✚ Als een kind niet naar de opvang komt of wegloopt tijdens de opvang wordt contact opgenomen met ouders of school. Indien nodig start de pedagogisch medewerker een zoekactie. Na twee uur zoeken wordt groot alarm geslagen en worden alle instanties ingeschakeld die zoekacties in gang kunnen zetten.
- ✚ Bij uitstapjes krijgen kinderen een herkenningsteken om (bijv. lint met contactgegevens). Er wordt een centraal punt afgesproken met de kinderen waar men elkaar ontmoet als iemand vermist wordt. Er wordt groot alarm geslagen en worden alle instanties ingeschakeld die zoekacties in gang kunnen zetten.



*Figuur 7 Poort*

### 2.2.3 Privacy

#### **Sociale veiligheid en privacy**

Naast fysieke veiligheid waarborgt IKC Kristu Bon Wardador ook de privacy van kinderen en ouders. Wij gaan zorgvuldig om met alle persoonlijke en vertrouwelijke informatie.

##### 2.2.3.1 Privacybeleid

- Ouders hebben het recht dat hun privacy wordt beschermd. Alle informatie die ouders in vertrouwen aan het personeel van de NSO toevertrouwen, wordt zorgvuldig behandeld.

- ✚ De NSO vraagt toestemming van ouder(s) of voogd(en) vooraf als er met een persoon buiten de opvang contact moet zijn over hun kind. Bijvoorbeeld bij overleg met de school of een instantie voor bepaalde hulp.
- ✚ Leidsters en het personeel delen geen vertrouwelijke informatie over kinderen en hun ouders met anderen: niet met andere kinderen, ouders of collega's van de opvang.
- ✚ Let op: Vertrouwelijke informatie mag alleen gedeeld worden bij het wisselen van groep. Dit gaat altijd via een overdrachtsgesprek of toestemmingsformulier.

#### 2.2.3.2 Privacyverklaring

- ✚ In het contract voor de ouders van ieder kind staat hoe we omgaan met de privacy van de ouders en dit is door de ouders/verzorgers getekend.
- ✚ In deze verklaring staat hoe er met de persoonlijke gegevens van de ouders en kinderen wordt omgegaan en hoe hun privacy verzekerd is.
- ✚ In de verklaring wordt uitgelegd hoe de gegevens worden verwerkt.
- ✚ Ook wordt toestemming gevraagd voor het maken van foto's en filmpjes van de kinderen en het gebruik hiervan. Dit staat ook in het contract en ondertekent door ouders.

#### 2.2.3.3 Informatierecht en inzage recht

- ✚ Ouders moeten altijd schriftelijk toestemming geven om gegevens uit het dossier van hun kind aan derden te verstrekken.
- ✚ Dit geldt ook voor het verstrekken van medische gegevens.
- ✚ Zie bijlage 11 in de map van richtlijnen kinderopvang voor voorbeeld Toestemmingsverklaring verstrekken (medische) gegevens

## 1.1. Gezondheid

Ten aanzien van de gezondheid hebben we de volgende risico gedefinieerd als grote risico:

### 1.1.1. Een ziek kind

Beleid bij zieke kinderen

Een kind dat ziek is, heeft rust, verzorging en extra aandacht nodig. Om besmetting van andere kinderen te voorkomen en het zieke kind de juiste zorg te geven, gelden de volgende afspraken.

#### 1. Wanneer blijft een kind thuis

Een kind kan beter thuis blijven als het:

- ✚ Erg ziek is of zich duidelijk niet lekker voelt.
- ✚ Andere kinderen bij de opvang kan besmetten.
- ✚ Koorts heeft van 38,5 graden of hoger.
- ✚ Zoveel aandacht nodig heeft dat dit ten koste gaat van de zorg voor de andere kinderen.

Bij lichte klachten zoals een snotneus of huiduitslag, kan het kind naar de opvang. Wanneer een kind bij de opvang ziek wordt, is het belangrijk om te weten of het kind daar kan blijven. Of dat de ouders of de arts gewaarschuwd moeten worden.

#### 2. Signalen: zo herken je een ziek kind

Let op de volgende signalen om te bepalen of een kind ziek is:

- ✚ Gedrag: Speelt en gedraagt het kind zich zoals altijd? Praat het kind zoals altijd? Reageert het kind op wat je zegt of doet?
- ✚ Lichamelijk: Voelt het kind warm aan? Huilt het kind vaker of langer dan anders? Heeft het kind regelmatig een natte luier?
- ✚ Ontlasting: Ziet de ontlasting van het kind er anders uit dan normaal?
- ✚ Energie: Wil het kind steeds liggen of slaapt het meer dan anders?
- ✚ Pijn: Klaagt het kind over pijn?

#### 3. Handelen bij ziekte op de NSO

- ✚ Meten en observeren: Bij twijfel meet een pedagogisch medewerker met EHBO-certificaat de temperatuur. We observeren het gedrag en noteren symptomen.
- ✚ Contact ouders: Als een kind 38,5 graden of hoger heeft, afwijkend gedrag vertoont of pijn aangeeft, bellen we direct de ouders/verzorgers.
- ✚ Verzorging: Het zieke kind wordt apart van de groep verzorgd op een rustige plek, uit de zon en uit de buurt van andere kinderen. Een PM'er blijft bij het kind tot het wordt opgehaald.

- ✚ Ophalen: Ouders halen een ziek kind zo snel mogelijk op, uiterlijk binnen 1 uur na telefonisch contact.
- ✚ Medicatie: Wij dienen alleen medicatie toe met een ingevuld en ondertekend medicijntoestemmingsformulier van de ouders.
- ✚ Melding: Bij besmettelijke ziektes zoals krentenbaard, hoofdluis, buikgriep of dengue volgen we het protocol van de GGD Bonaire. Bij meerdere gevallen melden we dit bij de GGD.

### 1.1.2. Medische handeling

#### Hygiënisch gebruik van de thermometer

Ziektes kunnen zich verspreiden via de thermometer. Daarom gelden deze hygiëneregels:

- ✚ Hoesje: Gebruik altijd een hoesje voor de thermometer als dit beschikbaar is
- ✚ Schoonmaken: Maak de thermometer na elk gebruik schoon met water en zeep
- ✚ Desinfecteren: Desinfecteer de thermometer met alcohol 70% na reiniging met water en zeep

Bij koorts van 38,5 graden of hoger worden ouders direct gebeld om het kind op te halen.

### 1.1.3. Medisch dossier van het kind

Voor de gezondheid van kinderen is het belangrijk dat medicijnen op de juiste manier worden gegeven, zoals de dokter adviseert. Wij spelen niet zelf voor dokter.

#### Medisch dossier

Voor ieder kind houden wij een medisch dossier bij met daarin:

- ✚ Persoonsgegevens: Naam, geboortedatum, adres, telefoonnummers ouders en naam huisarts.
- ✚ Ziekten en allergieën: Welke ziekten of allergieën het kind heft.
- ✚ Observaties: Beeld van hoe het kind zich ontwikkelt en gedraagt.
- ✚ Algemene gezondheid: Lichamelijke conditie en gedrag. Bijv. huilt het kind snel, is het eenkennig?
- ✚ Noodgegevens: Naam arts(en) en telefoonnummers.
- ✚ Speciale voeding: Allergie voor bepaald voedsel of diet.
- ✚ Gebruik medicijnen: Soort, hoeveelheid, manier van toedienen, vervaldatum en toestemmingsformulier van ouders.
- ✚ Vaccinatieoverzicht als het nodig is: Kopie van vaccinatiekaartje.

## Afspraken medicijnen

- ✚ Medicijnen worden alleen gegeven met een ingevuld toestemmingsformulier van ouders.
- ✚ Dit geldt ook voor medicijnen zonder recept, zoals paracetamol.
- ✚ Medewerkers voeren alleen niet-voorbehouden handelingen uit, zoals oogdruppels of zetpil geven.
- ✚ Voorbehouden handelingen, zoals insuline injecteren, mogen alleen door medewerkers met speciale training.

### 1.1.4. Regels voor het geven van medicijnen

Eigenlijk geven wij bij de kinderopvang geen medicijnen. Alleen als het echt moet voor de gezondheid van het kind, kan het wel.

#### Afspraken bij medicijngebruik:

- ✚ Overleg en toestemming: De opvang bepaalt in overleg met ouders of personeel medicijnen geeft waarvoor geen recept nodig is. Ouders moeten altijd toestemming geven via het Verklaringsformulier medicijngebruik.
- ✚ Instructie ouders: Ouders vertellen het personeel duidelijk hoe hun kind het medicijn moet krijgen. Denk aan puffjes tegen astma, antibiotica of zetpillen.
- ✚ Verantwoordelijkheid: Het is duidelijk wie verantwoordelijk is voor het geven van de medicijnen. Bij verandering in medicijngebruik maken we nieuwe afspraken op papier.
- ✚ Geen medische handelingen: Het personeel verricht geen medische handelingen. Alleen niet-voorbehouden handelingen zijn toegestaan.
- ✚ Overleg verpleegkundige: Bij vragen kunnen we altijd in overleg met ouders/verzorgers contact opnemen met een kinderverpleegkundige.

### 1.1.5. Wat te doen als een kind een wond heeft

Wanneer een kind een klein, open wondje of schaafwond heeft, gelden de volgende hygiëneregels:

- ✚ Handen wassen: Was de handen vóór en na het verzorgen van de wond of de huid.
- ✚ Wond spoelen: Spoel het wondje schoon met water.
- ✚ Deppen: Dep pus of wondvocht met een gaasje.
- ✚ Afdekken: Dek het wondje af met een pleister of verband.
- ✚ Crème: Gebruik een spatel als je crème uit een pot schept.
- ✚ Verschonen: Verwissel de pleister of het verband dagelijks om het wondje of de huid schoon te houden.
- ✚ Ouders informeren: Informeer de ouder/verzorger over de situatie.

#### 1.1.6. Wat te doen bij beten

Als een kind een ander kind bijt, hoeft het slachtoffer meestal niet naar de dokter. Wanneer een kind tijdens een uitje bijv. door een hond wordt gebeten, moet dat kind wel naar de dokter.

Als een kind een ander kind bijt en er ontstaat een bloedende wond, dan moet je dit doen:

- ✚ Laat doorbloeden: Laat het wondje goed doorbloeden.
- ✚ Spoelen: Spoel de wond met water.
- ✚ Handen wassen: Was de handen met water en zeep.
- ✚ Afdekken: Dek het wondje af met een pleister.
- ✚ Ouders bellen: Bel direct de ouder/verzorger.
- ✚ Overleg huisarts: In overleg met de ouders kun je als je dat vragen, met de huisarts bellen.

#### 1.1.7. Wat te doen bij steken van wespen en bijen

Wespen en bijen veroorzaken nare steken. Ze worden aangetrokken door zoete geuren.

##### Handelen bij een steek:

- ✚ Angel verwijderen: Als het kind wordt gestoken, verwijder dan direct de angel en zuig het gif weg met een uitzuigpompje. Neem bij uitjes altijd een uitzuigpompje mee.
- ✚ Koelen: Houd een theedoek of washandje gevuld met ijsblokjes op de plek waar het kind is gestoken.
- ✚ Waarschuw arts/EHBO: Waarschuw een arts of ga naar de Eerste Hulp als een kind in de mond of hals is gestoken. Of als er een heftige reactie ontstaat na een steek, bijvoorbeeld het kind raakt bewusteloos, krijgt een zwelling, een rode plek, of krijgt het benauwd.

##### Voorkomen dat kinderen worden gestoken:

- ✚ Laat kinderen buiten geen voedsel eten of drinken waar wespen en bijen op afkomen, zoals eten/drinken met zoete geur, plakkerig snoep.
- ✚ Maak plakkerige handen en monden schoon voordat de kinderen naar buiten gaan.

### 1.1.8. Incidenten registratie

Het incidentenformulier wordt ingevuld om ongelukken met lichamelijk letsel op papier goed vast te leggen. Zo wordt het duidelijk hoe het ongeluk kon gebeuren.

#### Afspraken bij incidenten:

- ✚ Invullen: Op het incidentenformulier wordt het ongeluk uitgebreid beschreven.
- ✚ Bespreken: Het incidentenformulier wordt binnen het team besproken. De oorzaken kunnen dan worden aangepakt om in de toekomst meer van dit soort ongelukken te voorkomen.
- ✚ Plan van aanpak: Als het nodig is, wordt een plan van aanpak gemaakt om herhaling van dit soort ongelukken in de toekomst te voorkomen.

### 1.1.9. Regels bij infectieziekten

Infectieziekten zijn ziekten die veroorzaakt worden door verschillende soorten bacteriën, virussen, parasieten of schimmels. Ze worden ook 'ziekteverwekkers' genoemd.

Infectieziekten verspreiden zich op de volgende manieren:

- ✚ Via de handen
- ✚ Via lichaamsvloeistoffen zoals bloed, speeksel, braaksel, ontlasting, urine.
- ✚ Via de lucht door hoesten, huilschillen of stof.
- ✚ Via voorwerpen zoals speelgoed.
- ✚ Via voedsel en water.
- ✚ Via dieren. Daarom zijn huisdieren niet toegestaan bij de kinderopvang.

Afspraken bij IKC Kristu Bon Wardador:

- ✚ Handhygiëne: Kinderen en PM'ers wassen handen na toiletbezoek, voor het eten, na hoesten/niezen en na buitenspelen.
- ✚ Schoonmaken: Speelgoed, tafels en verschoonkussens worden dagelijks gereinigd. Bij ziekte in de groep vaker.
- ✚ Meldplicht: Bij besmettelijke infectieziekten zoals dengue, buikgriep, waterpokken of krentenbaard volgen we het protocol van de GGD Bonaire en melden we dit indien nodig.
- ✚ Wering: Bij enkele infectieziekten mag een kind tijdelijk niet komen. We volgen hierbij de richtlijnen van GGD Bonaire.

### 1.1.10. Wanneer wordt de afdeling infectieziekten ingeschakeld?

Wanneer opvallend veel kinderen en medewerkers van de opvang een bepaalde ziekte hebben, moet dat aan de afdeling Publieke Gezondheid - GGD gemeld worden. Dit bepaalt artikel 26 van de Wet Publieke Gezondheid. Hoe sneller hoe beter, want dan is de kans kleiner dat nog meer mensen ziek worden.

Dit zijn de regels om snel in actie te komen:

- ✚ Overleg bij twijfel: Overleg met Publieke Gezondheid - GGD als je vragen hebt over mogelijke infectieziekten. Aarzel of twijfel niet en bel! Ook als je niet weet of je verplicht bent om die ziekte te melden
- ✚ Meldplicht binnen 1 werkdag: Meld infectieziekten die je verplicht bent te melden binnen 1 werkdag aan de afdeling Infectieziektebestrijding bij Publieke Gezondheid - GGD. Zie bijlage 3
- ✚ Meld deze ziekten altijd: acute maag- en darmaandoeningen, geelzucht, huidaandoeningen en andere ernstige aandoeningen zoals hersenvliesontsteking of meerdere gevallen van longontsteking in korte tijd

Verzamel de volgende gegevens voor een melding:

- ✚ Naam, geslacht, geboortedatum van de besmette kinderen en personeelsleden
- ✚ De klacht, hoe de ziekte zich ontwikkelt, hoe ernstig de ziekte is
- ✚ Mogelijke besmettingen of oorzaak van de ziekte

Contactgegevens Publieke Gezondheid - GGD Bonaire:

- ✚ Telefoon: +599 715 5324
- ✚ Afdeling: Infectieziektebestrijding
- ✚ E-mail: [izb@bonairegov.com](mailto:izb@bonairegov.com)

## 2. Omgang met kleine risico's

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen. Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes. Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of speelgoed van minder goede kwaliteit (bv. uit China) voorkomen. Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij op ons kindcentrum de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door niet goed gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een arm/binnenkant ellenboog voor de mond tijdens het niezen of

hoesten. De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de huisregels.

De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Daarnaast ze regelmatig in het groepsoverleg besproken. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn. Tijdens overlegmomenten van de teams wordt besproken of de afspraken die zijn vastgelegd in het beleid ook in de praktijk tot uiting komen en ook daadwerkelijk de risico's verkleinen.

NSO KBW heeft zijn eigen veiligheidscoördinator (Karisa Thielman) die verantwoordelijk is om continue zicht te houden op de speelgoederen, voorpoort, als kinderen zich aan de regels houden en dat er geen gevaarlijke obstakels in de weg staan etc.

### **3. Risico-inventarisatie**

Aan de hand van het format risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid hebben we de risico's op onze locatie in kaart gebracht. De risico's met kans op groot letsel zijn reeds beschreven in hoofdstuk 3. In dit hoofdstuk worden de preventieve maatregelen beschreven die voortkomen uit de inventarisatie en het actieplan.

#### **3.1. Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid**

IKC KBW heeft als uitgangspunt dat de ruimtes (zowel binnen als buiten) van de kinderdagopvang/Naschoolse opvang veilig moeten zijn en tegelijkertijd een uitdaging moeten bieden. Daarom wordt telkens goed overwogen of een veiligheidsrisico aanvaardbaar is, of dat er maatregelen moeten worden genomen. De genomen maatregelen gelden voor de hele locatie.

#### **3.2. Preventieve maatregelen op gebied van gezondheid**

Kinderen die de kinderopvang/naschoolse opvang bezoeken kunnen in contact komen met infectie-ziekten. Om dit risico zo klein mogelijk te houden, heeft IKC KBW het beleid "Zieke kinderen".

##### **3.2.1. Cultuureducatie en beweging**

De culturele agenda van Bonaire geeft ons regelmatig mogelijkheden om na schooltijd culturele activiteiten aan te bieden die met beweging (bv. Dans) worden uitgevoerd. Denk daarbij aan de parades van de Kindercarnaval, het oogstfeest, Antesala en Dia di Rincon. Ook muzieklessen van de brassband zijn met beweging.

*Tijdens de NSO worden vaak externe partijen, zoals School of Performing Art Bonaire (SPAB), Sekshon di Kultura, Arte i Literatura (SKAL) aangetrokken om cultuureducatie met beweging aan te bieden.*



*Figuur 2 folklorische dans training ( SKAL )*



*Figuur 3 Instrument bespelen en zingen ( SKAL )*

## **4. Protocollen en werkinstructies**

Om het veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid juist op te kunnen volgen en uit te kunnen voeren, zijn er verschillende regels en procedures vastgelegd. Op deze manier worden pedagogisch medewerkers en overig personeel in staat gesteld om het veiligheids- en gezondheidsbeleid op de juiste manier vorm te geven en uit te voeren op de locatie.

### **4.1. Waterprotocol**

Het startpunt voor gezonde voeding en gezondheidseducatie is het frequent aanbieden van (gekoeld) water als dorstlesser. Ouders en kinderen kiezen er vaak zelf voor om suikerhoudende dranken te drinken.

-  Kinderen krijgen geregeld water te drinken tegen de hitte. Het is belangrijk om te drinken vóórdat je dorst hebt. Houd daarom in de gaten of de kinderen voldoende drinken.
-  Na de bewegingsmomenten hebben de kinderen altijd gelegenheid om water te drinken.
-  Je kunt leerlingen stimuleren om meer te drinken door ze een flesje/bidon water op tafel te laten zetten. Het is belangrijk om het flesje/bidon geregeld schoon te maken, vooral de dop en de opening.
-  Daarnaast is het belangrijk om zo vaak mogelijk (vocht- en vitaminehoudend) fruit aan te bieden.

### **4.2. Hitteprotocol**

Aangezien de gemiddelde buitentemperatuur rond de 30°C is geven wij met name aandacht aan het voorkomen van oververhitting of uitdroging bij buitenmomenten. De ideale binnentemperatuur ligt tussen 23°C en 26°C. Bij temperaturen boven de 26°C is er sprake van een extra lichamelijke belasting bij de kinderen.

Vanaf 30°C en een luchtvochtigheid vanaf 50% is het belangrijk om voorzichtig te zijn voor oververhitting tijdens bewegingsmomenten. Als er veel vocht in de lucht zit (hoge luchtvochtigheid) kan het lichaam minder goed zweten en kan het dus de opgelopen warmte minder goed kwijt.

Kinderen worden sneller vermoeid, klagen over hoofdpijn en krijgen concentratieproblemen. Soms gaan ze sneller ademen en lijken ze benauwd. Let

goed op signalen van uitdroging en oververhitting. En zorg voor voldoende schaduw in de buitenruimte.

Signalen van uitdroging zijn:

- Sufheid en lusteloosheid
- Een halve dag niet geplast (geen natte luier/VSO)
- Een droge mond
- Snelle ademhaling
- Snelle hartslag
- Diepliggende ogen
- Koude armen en benen.

Signalen van oververhitting zijn:

- Vermoeidheid
- Concentratieverlies
- Hoofdpijn
- Duizeligheid
- Spierpijn
- Opgezwollen enkels (oedeem)
- Jeukende blaasjes

#### 4.2.1. Actie

- 🚦 Breng bij deze klachten en verschijnselen het kind naar een koele plek en laat het water drinken.
- 🚦 Een verkoelend voetenbad kan helpen tegen oververhitting en opgezwollen enkels.
- 🚦 Waarschuw een arts bij ernstige klachten of als de situatie niet verbetert.

### 4.3. Voedingsprotocol

De term “gezonde voeding” wordt vaak geassocieerd met de termen “niet lekker”, “kleine porties”, “ongezellig”. Wij willen het gezonde menu daarom graag profileren als “lekker en gemakkelijk”. Gun dus ook de kinderen de tijd om van het eten te genieten.

Wij willen met het IKC pedagogische rust en regelmaat bieden. Ook met de eet- en drinkmomenten bieden we structuur (regelmaat) aan. Het eten moet niet gehaast gebeuren (rust), maar aangegrepen worden als didactische leermomenten om de kinderen tafelmanieren aan te leren, om te bidden en gezondheidseducatie te geven.

- ✚ Kinderen krijgen op het IKC driemaal eetmomenten aangeboden. Eenmaal op school en tweemaal op de NSO. Kinderen krijgen op de NSO eenmaal een gezonde warme maaltijd en aan het einde van de dag sap, een vrucht en brood.
- ✚ Er is tijdens het eten altijd een jug of watertappunt met gekoeld water beschikbaar.
- ✚ Alle kinderen hebben een eigen fles, bidon, beker of cup ter beschikking.
- ✚ Er wordt voldoende tijd en ruimte gegeven om rustig te kunnen eten.
- ✚ Tijdens de eetmomenten wordt er aandacht besteed aan het bidden, gezondheidseducatie en tafelmanieren.
- ✚ Geef drinken met zo min mogelijk suiker en vermijd voedsel met veel vet en zout.
- ✚ Denken aan voedsel met veel vocht zoals vers fruit en groente.
- ✚ De warme maaltijd wordt indien mogelijk zelf samengesteld en/of gekookt.
- ✚ De meeste dagen bieden we fruit aan de kinderen en bepaalde dagen yogurt.
- ✚ Op het IKC worden ook gezonde alternatieven voor snoep en snacks aangeboden.
- ✚ Met verjaardagen stimuleren we de ouders om een gezonde traktatie uit te delen.
- ✚ Eén of tweemaal per schooljaar wordt projectmatig aandacht besteed aan het thema ‘gezonde voeding’.
- ✚ Daarnaast wordt er periodiek gebruik gemaakt van het lesmateriaal van Publieke gezondheid/Openbaar Lichaam Bonaire (overheid).

## 5. Thema's uitgelicht

### 5.1. Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- ✚ Tijdens groepsoverleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- ✚ In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- ✚ Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is. (vooral bij kinderen die verlegen zijn) We hanteren binnen het kindcentrum 'stop hou op' als krachtig interventiemiddel en leren kinderen dit toe te passen.
- ✚ We volgen op systematische en cyclische wijze de ontwikkeling en/of het welbevinden van kinderen.
- ✚ Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- ✚ We werken met een vierogenbeleid.
- ✚ Medewerkers kennen het vierogenbeleid.
- ✚ Het vierogenbeleid wordt nageleefd.
- ✚ Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- ✚ We hanteren de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
- ✚ Medewerkers hebben een training Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gevolgd. De training wordt herhaaldelijk aangeboden, zodat (nieuwe) medewerker voortdurend (bij)geschoold (kunnen) worden.
- ✚ We maken gebruik van gedragsregels.
- ✚ We hebben een protocol Pesten dat geraadpleegd en gevolgd wordt bij pestgedrag.

## 5.2. Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe is een belangrijk onderdeel om het risico op grensoverschrijdend gedrag te beperken. Het doel is te voorkomen dat volwassenen zich binnen de opvang gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Met vier ogen worden dus ook vier oren bedoeld.

### 1. Uitgangspunten op de groep

- ✚ Het ideaal is twee pedagogisch medewerkers per groep. Zij zijn verantwoordelijk voor de veiligheid en houden elkaar in de gaten.
- ✚ De NSO is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.
- ✚ Als er toch één medewerker op de groep staat, zorgen we op andere manieren voor 'extra ogen': collega's kunnen vanuit een andere ruimte meeluisteren/meekijken via een open deur of telefoon en indien nodig in actie komen.
- ✚ Van iedere medewerker, stagiair en vrijwilliger is een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aanwezig.
- ✚ Er heerst een open aanspreekcultuur. Medewerkers durven elkaar aan te spreken op hun handelen. Dit creëren we door feedback te geven via functioneringsgesprekken, groepsoverleggen en groepsobservaties door de leidinggevende.
- ✚ Er werkt een vast team van medewerkers die bij elkaar binnenlopen en nauw samenwerken. Zo houden ze toezicht op elkaar en elkaars manier van werken.
- ✚ De leidinggevende komt regelmatig onaangekondigd binnen in de groepsruimten. Juist omdat dit onvoorspelbaar is, draagt dit bij aan het vierogenprincipe.
- ✚ Het gebouw is zo transparant mogelijk ingericht.
- ✚ De teamleider dient als aanspreekpunt voor de pedagogisch medewerkers.

### 2. Vierogenbeleid bij uitstapjes

De kinderopvang organiseert soms uitstapjes zodat kinderen ook buiten de deur nieuwe dingen kunnen ontdekken. Hierbij gelden extra regels:

- ✚ Bij uitstapjes zijn altijd voldoende pedagogisch medewerkers of volwassenen aanwezig.

- ✚ Pedagogisch medewerkers gaan bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen.
- ✚ Er moeten in ieder geval twee pedagogisch medewerkers zijn voor de kinderen die bij de opvang achterblijven. Zij houden toezicht en zorgen voor veiligheid.
- ✚ Achterwachting: Bij een ongeluk tijdens een uitstapje moet er altijd een beroep gedaan kunnen worden op de pedagogisch medewerkers die bij de opvang zijn. Zij informeren ouders als kinderen later terug zijn.
- ✚ De kinderopvang heeft twee noodnummers waarop altijd een medewerker bereikbaar is.
- ✚ Bij uitstapjes worden ouders zowel in groeps app als mondeling op de hoogte gesteld door de pm's, mondeling en in de groeps app.
- ✚ Bij uitstapjes is een risicopakket basisverzekering nodig. Het wordt aangeraden ook een verzekering voor aansprakelijkheid af te sluiten. Zie bijlage 10 in de map van richtlijnen kinderopvang voorbeeld Toestemmingsverklaring uitstapjes.
- ✚ Er is altijd een pmer die eind verantwoordelijk is bij een uitstapje, meeste keren is het bij onze NSO de teamleider en de waarnemend teamleider. De manager is altijd bereikbaar op haar telefoon als zij fysiek niet aanwezig is.
- ✚ Bij noodgevallen gebruiken we altijd de auto's van de personen die eindverantwoordelijk is.

## 6. Bedrijfshulpverlener-regeling

### 6.1 EHBO

Conform artikel 13 lid 2 van de Basis Eilandverordening Kinderopvang is het verplicht om tijdens openingstijden minimaal één volwassene met een geldig kinder-EHBO certificaat aanwezig te hebben. Ook moet er een EHBO-koffer in het gebouw aanwezig zijn.

#### 6.1.1 EHBO-organisatie bij NSO IKC Kristu Bon Wardador

##### **Gecertificeerde medewerkers**

- ✚ Tijdens alle openingstijden van de NSO is minimaal één pedagogisch medewerker met een geldig kinder-EHBO-certificaat aanwezig.
- ✚ Meerdere PM'ers binnen het team beschikken over een kinder EHBO certificaat, zodat dit altijd geborgd is bij ziekte of verlof.
- ✚ De volwassene met een EHBO-diploma hoeft wettelijk geen pedagogisch medewerker te zijn, maar bij IKC Kristu Bon Wardador kiezen wij ervoor dit wel zo te regelen.

##### **Verantwoordelijke EHBO**

Eén pedagogisch medewerker is aangesteld als EHBO-verantwoordelijke. Deze PM'er controleert regelmatig de inhoud en houdbaarheid van alle EHBO-koffers.

#### 6.1.2 EHBO-koffers en bereikbaarheid

##### **Locaties**

- ✚ Binnen IKC Kristu Bon Wardador zijn 5 EHBO-koffers aanwezig, verdeeld over de units en verdiepingen. Hiermee voldoen wij ruimschoots aan de eis van 1 EHBO-koffer per unit/aparte ruimte/verdieping.
- ✚ Elke EHBO-koffer staat op een centrale, goed zichtbare plek op ooghoogte. Een medewerker kan binnen 30 seconden bij de koffer zijn.

##### **Inhoud en controle**

- ✚ De inhoud van alle EHBO-koffers voldoet aan de regels van het Oranje Kruis. Zie bijlage 9, Richtlijn Oranje Kruis: inhoud EHBO-koffer.
- ✚ De EHBO-verantwoordelijke controleert elke koffer minimaal elk half jaar op volledigheid en houdbaarheidsdata. Ontbrekende of verlopen materialen worden direct aangevuld.

#### 6.1.3 Handelen bij ongevallen

- ✚ Bij elke EHBO-koffer hangt een telefoonlijst met belangrijke nummers: Politie 911, Ambulance 912, Brandweer 913, Huisartsen en ouders/verzorgers van alle kinderen.

- ✚ Bij een ongeval wordt gehandeld volgens het protocol EHBO. De medewerker met EHBO-certificaat verleent eerste hulp en schakelt indien nodig hulpdiensten in.
- ✚ Ouders worden altijd direct geïnformeerd bij ongevallen waarbij EHBO nodig is. Elk incident wordt geregistreerd in het ongevallenregistratieformulier.

## 6.2 Brandveiligheid

De wet stelt voorwaarden aan rookmelders, blusmiddelen, het gebruik van gas en een ontruimingsplan voor de kinderopvang. Het is de taak van de brandweer om de kinderopvang hierover te informeren en te adviseren.

### 6.2.1 Voorzieningen en controle bij NSO IKC Kristu Bon Wardador

#### Rookmelders en blusmiddelen

- ✚ Alle groepsruimten, gangen en slaapruidtes zijn voorzien van gekoppelde rookmelders.
- ✚ Op elke verdieping en bij de keuken hangen goedgekeurde blusmiddelen: brandblussers en/of brandslanghaspels.
- ✚ Vluchtwegen en nooduitgangen zijn vrij van obstakels en duidelijk gemarkeerd met pictogrammen.

#### Gasgebruik

- ✚ De gasflessen voor de keuken staan buiten het gebouw, conform veiligheidsvoorschriften.
- ✚ Gasleidingen en aansluitingen worden meegenomen in de jaarlijkse controle.

#### Jaarlijkse controle

- ✚ De brandveiligheidsinstallaties worden jaarlijks gecontroleerd en gecertificeerd door een erkend bedrijf en/of de brandweer Bonaire.
- ✚ Tijdens deze controle worden rookmelders, blusmiddelen, noodverlichting en de gasinstallatie getest.

### 6.2.2 Ontruimingsplan en oefening

- ✚ IKC Kristu Bon Wardador beschikt over een actueel ontruimingsplan dat is afgestemd met de brandweer Bonaire en of BHV'ers.
- ✚ In het ontruimingsplan staat de vluchtroute per lokaal, de verzamelplaats buiten en de taakverdeling van het personeel.
- ✚ Minimaal 1x per jaar wordt er een ontruimingsoefening gehouden met alle kinderen en medewerkers van de NSO. Deze oefening wordt geëvalueerd en vastgelegd.
- ✚ Nieuwe medewerkers en stagiaires worden bij indiensttreding geïnstrueerd over het ontruimingsplan en de locatie van blusmiddelen.

### 6.2.3 Samenwerking brandweer Bonaire

- ✚ Wij volgen de adviezen van de brandweer Bonaire op het gebied van brandpreventie en ontruiming.
- ✚ Bij verbouwing of wijziging in het gebouw wordt de brandweer vooraf om advies gevraagd.
- ✚ Contactgegevens brandweer Bonaire: 913 voor spoed, voor preventie-advies via het reguliere nummer.

## **7. Beleidscyclus**

Om te allen tijde over een actueel beleidsplan voor veiligheid en gezondheid te beschikken doorlopen we een beleidscyclus. Tijdens een teamoverleg in augustus bepalen we jaarlijks welke medewerkers welke onderwerpen gaan uitvoeren en gedurende welke periode hieraan gewerkt wordt. Op deze manier wordt het hele team betrokken bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten wordt daarna eventueel een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd. De voortgang van het plan van aanpak wordt geëvalueerd tijdens de groepsoverleggen, het beleidsplan is een vast agendapunt, en op basis van de evaluaties wordt ten slotte het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld. Hierna beginnen we weer opnieuw met het doorlopen van de beleidscyclus, zoals hiervoor beschreven. Het doorlopen van de beleidscyclus duurt gemiddeld een jaar.

### **7.1. Plan van aanpak**

Het laatste inspectieverslag heeft inzicht gegeven in de stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid binnen de IKC KBW. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn er een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de NSO te verbeteren.

De belangrijkste actiepunten waren:

-  Met de onderhoudsmannen is afgesproken om het onkruid in de speeltuin maandelijks te onderhouden
-  Zowel PM'ers en onderhoudsmannen zijn erop geattendeerd om zicht te houden op de speeltuin/speelsterrein. Zodra ze ongeregeligheden zien kunnen ze dit aan de teamleider doorgeven zodat het aangepakt kan worden.

### **7.2. Evaluatie**

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we elk kwartaal de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens onze groepsoverleggen. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt indien van toepassing het veiligheids- en gezondheidsbeleid met bijbehorende werkinstructies en protocollen hierop aangepast.

## **8. Communicatie en afstemming intern en extern**

### **8.1. Intern**

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin.

Tijdens team overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken

bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

## 8.2. Extern

Via oudersbijeenkomst en onze groepsapp informeren we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Het beleidsplan veiligheid en gezondheid is later voor iedereen toegankelijk en te vinden op de website van IKC KBW zodra die klaar is.

## 9 Ondersteuning en melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback, en bespreken deze klacht het liefst (volgens de klachtenprocedure) direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Klachtenprocedure

### STAP 1

Situatie in de schoolgroep – Contact desbetreffende leerkracht

Situatie in de NSO – Contact desbetreffende PM-er

### STAP 2

Contact veiligheidscoördinator

Karisa Thielman – [karisa.thielman@birgenmaria.org](mailto:karisa.thielman@birgenmaria.org)

### STAP 3

Contact IKC teamleider:

Rolleandra Clara – [r.clara@birgenmaria.org](mailto:r.clara@birgenmaria.org)

### STAP 4

Contact IKC manager:

Juraima Josefa-Bernabela – [adj.directeur.kkbw@birgenmaria.org](mailto:adj.directeur.kkbw@birgenmaria.org)

### STAP 5

Contact IKC Algemeen Directeur:

Carinne Thielman-Marchena – [directeur.kkbw@birgenmaria.org](mailto:directeur.kkbw@birgenmaria.org)

### STAP 6

Contact Houder

Silvana Janga-Serfilia – [silvana.serfilia@birgenmaria.org](mailto:silvana.serfilia@birgenmaria.org)

## Stappenplan huiselijk geweld en kindermishandeling

Bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling handelen wij volgens onderstaand stappenplan. Hierbij werken wij samen met het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Guiami.

- Stap 1: Signalen in kaart brengen
  - Kind bevragen op een veilige manier
  - Bespreekbaar maken met de pedagogisch medewerker(PM'er) en intern begeleider (IB)
  - Feiten registreren zonder interpretatie
- Stap 2: Advies vragen
  - Collegiale consultatie met een collega en/of contact opnemen met Meldpunt Guiami: 0802-0802
  - Vanaf 2027: via Guiami kan ook de onafhankelijke deskundige worden ingeschakeld voor advies, ondersteuning en begeleiding bij een klacht of aangifte
- Stap 3: Intern overleg
  - Overleg met de IKC manager: Juraima Bernabela
  - Contact: [adj.directeur.kkbbw@birgenmaria.org](mailto:adj.directeur.kkbbw@birgenmaria.org)
- Stap 4: Gesprek met ouders/opvoeders
  - Oplossingsgericht gesprek voeren met ouder/opvoeder
  - Tenzij er te veel dreiging uitgaat naar het kind. Dan direct door naar stap 5
- Stap 5: Besluitvorming
  - Beslissing nemen om wel of niet officieel te melden bij Guiami
  - Bij vermoeden van een strafbaar feit: altijd aangifte doen bij de politie

### Belangrijk voor 2026:

Bij een onveilige situatie in de kinderopvang dient er nu nog gemeld te worden bij de lokale inspectie. Vanaf 2027 loopt dit via de onafhankelijke deskundige van het Advies en meldpunt Guiami. Als u vermoeden hebt van mogelijk misdrijf kunt u aangifte doen bij de politie

Bij het vermoeden dat een kind slachtoffer is van seksueel misbruik of mishandeling door een person die werkt of aanwezig is in de kinderopvang, dan gelden van 1 januari 2027 de volgende stappen.

- 🚩 Medewerkers moeten bij een vermoeden van een mogelijk seksueel misdrijf of mishandeling altijd melden bij de houder. De **meldplicht** geldt voor alle medewerkers.
- 🚩 De houder heeft bij een melding of vermoeden van strafbaar gedrag tegen een kind **overlegplicht** en moet direct overleggen met de onafhankelijke deskundige. Als de houder zelf wordt verdacht van seksueel misbruik of mishandeling, dan kan de medewerker zelf direct contact opnemen met de onafhankelijke deskundige.
- 🚩 De houder of medewerker kan verplicht worden tot het doen van aangifte als in overleg met de deskundige blijkt dat er voldoende reden is om te denken dat er sprake is van strafbaar gedrag. Dan geldt de **aangifteplicht**. De houder of medewerker moet dan aangifte doen bij de politie.
- 🚩 De houder moet alle medewerkers uitleggen wat ze moeten doen als ze een vermoeden hebben van seksueel misbruik of mishandeling tegen kinderen door een person die werkt of aanwezig is in de kinderopvang. De houder zorgt ervoor dat iedereen goed op de hoogte is en de meldoverleg- aangifteplicht ook toepast.

### **Rol onafhankelijke deskundige (vanaf 2027):**

De deskundige is onafhankelijk van betrokkenden en werkt altijd samen met de vertrouwensinspectie in europees Nederland. Zij hebben het expertise in strafrechtelijke verdenking van seksueel misbruik/mishandeling bij kinderen, professionele omgang met betrokkenden en het vervullen van een vertrouwensrol.

Bij de deskundige krijgt de houder

- ✚ Advies over welke stappen genomen moeten worden
- ✚ Ondersteuning bij het nemen van de stappen en zoeken naar een oplossing
- ✚ Als het nodig is begeleiding bij het indienen van een klacht of het doen van aangifte.

### **Meldpunt**

#### **GUIAMI:**

T 0802-0802  
T 911